Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН + 8 апрель 1973 йил, якшанба + № 83 (15.557). ● Баҳоси 2 тийин.

Саҳифада:

ДАЛАЛАРДА ИШ ҚИЗҒИН

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ КАТТА ҲАШАРГА ТАЙЁР

●

МЎЛ ҲОСИЛГА ПУХТА ЗАМИН

●

ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАРДА ҚЎЗИЛАТИШ НАМУНАЛИ ЎТМОҚДА

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ ФИНЛЯНДИЯДА БЎЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Финляндия Республикасининг Президенти Урхо Кекконеннинг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 1973 йил 3 апрелдан 7 апрелгача расмий визит билан Финляндияда бўлди. СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССР мудофаа министрининг ўринбосари И. Г. Павловский, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Г. В. Романов, СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. Ф. Мальцев Н. В. Подгорнийга ҳамроҳ бўлдилар.

Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет — Финляндия шартномасининг 25 йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашдилар.

Н. В. Подгорний билан Урхо Кекконен Финляндияда совет фани ва техникаси декадасининг очилиш маросимида ҳозир бўлдилар ҳамда СССР фани ва техникаси ютуқлари виставкасини очдилар.

Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари Хельсинки районидаги саноат корхоналарини, маданият муассасаларини бориб кўрдилар, фин халқининг муваффақиятлари ва ҳаёти билан танишдилар.

Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари ҳамма жойда ғоят самимий кутиб олинди. Бу эса Финляндия халқининг совет халқига нисбатан дўстлик туйғуларини ифода этди. Н. В. Подгорний яхши кутиб олганликлари учун самимий ташаккур изҳор қилди ва совет халқи Финляндия халқига нисбатан ҳамиша дўстона муносабатда бўлди ва ҳозирда ҳам шундай муносабатда бўлмоқда, деб таъкидлади.

Н. В. Подгорний Финляндия Республикасининг Президенти Урхо Кекконенга Халқлар дўстлиги орденини топширди. Урхо Кекконен совет ва фин халқлари ўртасидаги дўстликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари, тинчлик ишига қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда СССР билан Финляндия Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома тузилган куннинг 25 йиллиги туфайли шу орден билан мукофотланди.

Н. В. Подгорний визит вақтида Финляндия Республикасининг Президенти У. Кекконен билан суҳбатлашди.

Суҳбатларда қуйидагилар ҳозир бўлдилар:

Совет томонидан — СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССР мудофаа министрининг ўринбосари И. Г. Павловский, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Г. В. Романов, СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. Ф. Мальцев, СССР ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудирлари Н. Д. Белохвостиков ва Ю. Н. Черняков;

Финляндия томонидан — бош министр Калеви Сорса, ташқи савдо министри Юсси Линнамо, Финляндия ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари Рихард Теттерман, Финляндия ташқи ишлар министрлиги савдо-сиёсий бўлимининг мудири Пентти Уусивирта, Финляндия ташқи ишлар министрлиги сиёсий бўлими мудирининг вазифасини ижро этувчи Кейо Корхонен ва Финляндия ташқи ишлар министрлиги бюроси мудирининг вазифасини ижро этувчи Антти Карппинен.

Суҳбатлар ҳар иккала мамлакат ўртасида мавжуд бўлган дўстона муносабатларга мувофиқ самимият ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. СССР билан Финляндия ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини янада ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳозирги халқаро аҳволга доир актуал проблемалар муҳокама қилинди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва Финляндия Республикасининг Президенти У. Кекконен суҳбат вақтида ҳар иккала мамлакат ўзаро муносабатларида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда тузилган шартномада белгиланган ҳамда барча соҳаларда Совет — Финляндия ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва кучайтиришга, халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган сиёсий йўлни давом эттириш ва ривожлантиришга қатъий қарор берганликларини таъкидладилар. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ва Финляндия Республикасининг Президенти Совет — Финляндия қўшма баёнотини эълон қилиш ҳақида келишиб олдилар.

Н. В. Подгорний СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан Президент У. Кекконенни расмий визит билан Совет Иттифоқига келишга таклиф этди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди. Визит вақти қўшимча равишда келишиб олинади.

Томонлар таъкидлаб ўтганидек, Н. В. Подгорний визити ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари, умумий тинчлик манфаатлари йўлида Совет Иттифоқи билан Финляндия Республикаси ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантириш ва янада мустаҳкамлашга янги муҳим ҳисса қўшади.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 7 апрель. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун Хельсинкидан Ватанига жўнаб кетди. Н. В. Подгорний Финляндия Республикасининг Президенти У. К. Кекконеннинг таклифига биноан расмий визит билан бу ерда меҳмон бўлиб турди, дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет — Финляндия шартномаси имзоланган куннинг 25 йиллиги байрамида қатнашди.

Совет ва Финляндия байроқлари билан безатилган Хельсинки аэродромида Н. В. Подгорнийни Финляндия Президенти У. К. Кекконен, бош министр К. Сорса бошчилигидаги ҳукумат аъзолари ва бошқа расмий кишилар, шунингдек СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. Ф. Мальцев кузатиб қолдилар.

Оркестр СССР ва Финляндия давлат гимнларини ижро этди. Н. В. Подгорний билан У. К. Кекконен фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

21 апрель — Бутуниттифоқ ленинча коммунистик шанбалик куни

ҚАШҚАДАРЁ

ТАРАДДУД

Қарши шаҳар саноат корхоналари коммунистик шанбаликка қизғин ҳозирлик кўришмоқда. Москвалик автомобилчилар бошлаб берган ташаббусга биринчи бўлиб сут комбинатининг ишчи ва хизматчилари қўшилишди.

Комбинат коллективи шанбаликни одатдагидан бир соат олдин бошлайди. Барча бирдек тежалган маҳсулот ҳисобига меҳнат қилади. Ўша кунги иш ҳақларидан тушган маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

Шунингдек, шаҳардаги тикув фабрикаси чеварлари, 13-қурилиш трестига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг қурувчилари ҳам шанбаликда актив қатнашиб, беш йиллик фонди ҳисобига ишлаш учун бел боғлашди.

П. ГАДОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

●

НАМАНГАН

ТЎҚИМАЧИЛАР ТОРТИҒИ

Шаҳардаги шойи ва костюмбоп газламалар тўқиш комбинатининг фидокор коллективи коммунистик шанбаликда актив қатнашиш билан кўплаб газламалар тўқиш ва корхона территориясини ободонлаштириш юзасидан бир қарорга келиб олди. Корхона коммунистлари ва комсомоллари бу ишда ташаббускор бўлишади.

Шанбаликда тўрт минг ишчи-хизматчи қатнашиб, улар ўша куни 80 минг метр газлама тўқийди, — дейди комбинат директори Т. Жўраев. — Бу — ўрта ҳисобда 100 минг сўмдан ҳам зиёд маҳсулотдир. Шунингдек, биз шанбаликда комбинатимиз территориясини ободонлаштиришда ҳам бир қатор ишларни амалга оширишни кўзлаб турибмиз. 4900 туп мевали, 1200 та манзарали ва 5500 дан ортиқ гул кўчатлари ўтқазамиз. Владимир Ильич Ленин ҳайкали ёнида янгидан гулзор ва хиёбон ташкил этамиз. Бу — тўқимачиларимизнинг қизил шанбаликка тортиғи бўлади.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

●

АНДИЖОН

ЯХШИ МАСЛАҲАТ

Пахтаобод районидаги Кўконқишлоқ пахта тозалаш заводи коллективи шанбалик олдидан маслаҳатлашиб олди. Барча цех ва бригадаларда махсус йиғилишлар бўлиб ўтди. Ҳар бир ишчи шахсий топшириқ олди. Шанбаликда корхонанинг 800 ишчиси фаол қатнашиб, шу куни 110 тонна пахта толаси, 15 тонна момиқ, 190 тонна чигит ишлаб чиқарадилар ва 110 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Корхона ишчи-хизматчиларидан 450 киши эса ободончилик ишлари билан машғул бўлади.

А. МУХТОРОВ.

●

ФАРҒОНА

АҲИЛЛИК БИЛАН

Қизил шанбалик Қувасойдаги М. В. Фрунзе номидаги цемент комбинати коллективини ҳам янги меҳнат зафарлари томон чорламоқда. Социалистик мусобақа асосида меҳнат қилаётган корхона коллективи ленинча коммунистик шанбаликни зўр уюшқоқлик билан кутиб олишга қарор қилди. Комбинатнинг 1150 серғайрат ишчиси шанбалик куни 2500 тонна цемент, 400 тонна оҳак, 2600 тонна бўр ва 270 минг дона шартли плита шиферлари ишлаб чиқаради. Қувасой посёлкаси ва комбинатга қарашли пионерлар лагери территорияларида кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилади.

Ш. САИДУМАРОВ.

Республикамизда қўзилатиш мавсуми зўр уюшқоқлик билан ўтяпти. Чўпон-чўлиқлар совлиқлардан кўпроқ эгиз олиш ва ҳар бир қўй ҳисобига биттадан соғлом қўзини ўстиришга қолдириш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Фотомухбиримиз А. Тўраев яқинда Самарқанд областининг яйловларида бўлиб, қўзилатиш мавсуми илғорларини суратга тушириб қайтди. СУРАТЛАРДА: 1. Нурота районидаги Ленин номли совхознинг 1-бўлим бош чўпони Истам Рустамов. У ҳар юз бош совлиқдан 200 тадан қўзи олишга сўз берган. 2. Шу совхознинг бўлим бошқарувчиси Бобоназар Зоиров (чапдан) бош чўпонлардан Мустафо Шарипов ва Барот Искандаров ўртоқлар билан ўстиришга қолдирилган қўзилар парвариши ҳақида суҳбатлашяпти. 3. Ҳар юз бош совлиқдан 170 тадан қўзи олишга аҳд қилган 3-бўлимнинг бош чўпони Тошқул Абдураҳмонов.

4 ИШ КУНИДА

ҚАМАШИ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Коммунизм йўли» колхозининг Йўлдош Эшназаев бошлиқ бригадаси пахтакорлари баҳорги экиш-тикиш ишларини оби-тобида олиб бормоқдалар. Механизаторлар Карим Баротов, Бердимурод Азимов ўртоқлар 60 гектар майдонга тўрт иш кунида чигит экиб бўлдилар. Бригада аъзолари чигит экишни районда биринчи бўлиб тамомладилар.

Механизаторлар тракторларга культиватор ва ўғитлагич аппаратларини тақиб, тахт қилиб қўйдилар. Бригада коллективи бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллаб иш тутяпти.

ЭКИШ ИЛҒОРЛАРИ

НАМАНГАН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Область хўжаликларида чигит экиш қизғин бошланиб кетди. Бу ишда Тўрақўрғон, Уйчи ва Учқўрғон районлари деҳқонлари пешқадамлик қилишяпти.

Беш йилликнинг учинчи йилида 79 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган Учқўрғон районидаги «Октябрь» колхозининг Қўчқорали Акбаров бошлиқ бригадаси аъзолари уруғни юксак агротехника қоидалари асосида экиб тамомладилар. Ғанижон Расулов бош бўлган бригада коллективи ҳам чигит экишни тўрт иш кунида ниҳоясига етказди. Колхоз аъзолари экишни 10 апрелгача тугаллаш учун курашни кун сайин кучайтирмоқдалар.

ЧИГИТ ВА МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида чигит ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида шу йил 7 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — чигит экилган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — бажарилиш процентн, тўртинчи стун — маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида); бешинчи стун — бажарилиш проценти.

Наманган	26491	19,8	7138	44,4
Сурхондарё	19298	15,3	6027	60,7
Андижон	24211	13,1	7545	84,1
Тошкент	15688	11,2	11393	52,6
Фарғона	19616	10,4	8801	38.1
Сирдарё	22263	9,7	13095	70,6
Бухоро	7093	4,6	5661	33,8
Қашқадарё	3921	3,6	4171	35,1
Самарқанд	3825	2,2	4829	24,8
Хоразм	55	0,05	456	3.8
ҚҚАССР	172	0,1	50	0.3
Республика бўйича:	142633	8,6	69166	39,0

ЯНГИ ЕРЛАРНИ ТЕЗРОҚ ЎЗЛАШТИРАЙЛИК

ЯНГИЕР. 7 апрель. (ЎзТАГ). Ўзбекистонда КПСС XXIV съезди Директиваларига мувофиқ янги ерларнинг ўзлаштирилиши қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш ва аввало, пахта етиштиришни кўпайтириш учун жуда катта имкониятлар яратиб беради. Мирзачўлни ўзлаштирувчилар партия-хўжалик активининг бу ерда бўлиб ўтган йиғилишида шу ҳақда гапирилди. Йиғилишни Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедов очди. «Голодностепстрой» бошқармасининг бошлиғи Т. Боймиров социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш иштирокчилари янги ерларни ўзлаштириш суръатларини ошириш тўғрисида гапирдилар. Жумладан, ер қазиш машиналаридан, кўтаргич механизмлар, берк дренаж ётқизувчи машиналардан фойдаланиш даражаси паст эканлиги айтилди. Совхозлардаги ишчи посёлкаларини комплекс равишда қуриш ишларида камчиликлар бор. Мактаблар, касалхоналар, маданий-оқартув муассасалари қуриш айниқса оқсамоқда. Ҳолбуки, моддий-техника базаси нафақат уй-жойларни, балки бошқа объектлар қурилишини ҳам анча тезлаштиришга имкон беради.

Йиғилиш қатнашчилари «Голодностепстрой» бошқармаси бўлинмаларининг резервларини назарда тутиб, қўриқ ерларни ишга тушириш юзасидан илгари зиммаларига олган мажбуриятларини қайта кўриб чиқишни мумкин, деб топдилар. Жумладан, шу йил 25 минг гектар — пландагидан 5 минг гектар кўп шундай ерни фойдаланишга тамомила тайёрлаб беришга қарор қилинди. Суғориш каналлари, мелиорация иншоотларидаги қурилиш-монтаж ишлари топшириқларини муддатидан илгари — 20 декабргача бажариш чоралари белгилаб чиқилди. Пахтакорлар 180 минг квадрат метрдан зиёд шинам уй-жой, кўпгина маданий-маиший аҳамиятдаги объектлар оладилар. Мирзачўл қўриқ ерларини ўзлаштирувчилар давлатга 300 минг тонна — бултурдагидан 24 минг тонна кўп пахта топширишга қарор қилдилар. СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Е. Е. Алексеевский мирзачўлликларнинг биринчи навбатдаги вазифалари тўғрисида гапирди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган резолюцияда Мирзачўлни ўзлаштириш ишларини шу беш йилликда асосан тугаллаш ва Жиззах массиви ерларига планли ҳужум бошлаш учун «Голодностепстрой» бошқармаси коллективини ҳамма ишларни қилишга даъват этдилар.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. М. Матчонов қатнашди.

А. Н. КОСИГИН А. КАРЬЯЛАЙНЕННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Совет ҳукуматининг таклифига биноан Москвага келган Финляндия ҳукумат делегациясининг бошлиғи, Финляндия Республикаси Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Ахти Карьялайненни 6 апрель куни Кремлда қабул қилди.

А. Карьялайнен Финляндия Республикасининг Президенти У. Кекконеннинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневга йўллаган дўстона мактубини ҳамда Л. И. Брежневнинг фин тилида чоп этилган нутқлари тўпламини А. Н. Косигинга топширди. А. Н. Косигин мактуб ва нутқлар тўплами учун Л. И. Брежнев номидан Финляндия Президентига самимий миннатдорчилик айтишни А. Карьялайнендан илтимос қилди.

А. Н. Косигин билан А. Карьялайнен икки мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ишонч муносабатларини янада мустаҳкамлаш, шунингдек ҳамма соҳаларда кенг кўламда ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш масалалари устида суҳбатлашдилар. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда тузилган Совет — Финляндия шартномаси Европа қитъасида тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг муҳим омили эканлигини ҳар икки томон яна бир бор таъкидлади.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козирев ҳамда Финляндиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Б. О. Алхолм қатнашдилар. (ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ ФИНЛЯНДИЯДА БЎЛИШИ

У. К. КЕККОНЕНГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ХЕЛЬСИНКИ. 7 апрель. (ТАСС махсус мухбири). Кеча бу ерда президент саройида Финляндия Республикасининг президенти Урхо Калева Кекконенга Халқлар дўстлиги орденини топшириш маросими ўтказилди.

СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Г. В. Романов У. Кекконенни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонни ўқиб берди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний У. Кекконенга мурожаат қилиб, Халқлар дўстлиги ордени Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги шарафига таъсис этилганлигини эслатиб ўтди. Бу орден, деди Н. В. Подгорний, меҳнаткаш инсониятнинг олижаноб идеали — барча миллатларга мансуб халқлар дўстлиги рамзи бўлиб, халқларнинг қардошларча бирлигидан иборат улуғ ғояни ифода этади. Владимир Ильич Ленин ана шу ғояни васият қилиб қолдирган эди. Ана шу чуқур инсонпарварлик ғояси Коммунистик партия ва Совет давлати ички сиёсатининг мустаҳкам негизидир. Биз бу ғояни бошқа давлатларнинг халқлари билан муносабатларимизда, ташқи сиёсатимизда ҳам амалга оширишга доим интилиб келмоқдамиз. Мамлакатларимиз ва халқларимизнинг муносабатлари буни яққол исбот этади. Бу муносабатлар 1948 йилда Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган Шартномага асосланади.

Сўнгра Н. В. Подгорний бундай деди: Совет Иттифоқи билан Финляндия республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантиришда Финляндия республикаси Президенти Урхо Калева Кекконеннинг хизмати каттадир. У ўз халқининг, Европа қитъасидаги тинчликсевар кучларнинг объектив талаб — эҳтиёжларини чуқур тушуниб, ўзининг амалий фаолиятида акс эттира олди.

Н. В. Подгорний У. К. Кекконеннинг фин халқи ва Совет — Финляндия дўстона муносабатларини ривожлантириш манфаатлари йўлида бажараётган самарали фаолиятида янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тилади.

У. К. Кекконен ўз нутқида бу мукофот учун СССР Олий Совети Президиумига ташаккур изҳор қилди.

СССР Олий Совети Президиуми, деди Финляндия Президенти, мени Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаб, ҳамкорликни маъқуллаганлигини изҳор қилди. Биз бугун ана шу ҳамкорликнинг муҳим юбилейини нишонламоқдамиз. Шартнома туфайли мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик кенгайди. Ҳамжиҳатлик ўсди. Шартномани талқин қилиш ва амалга оширишда қийинчиликлар рўй бермади. Бизнинг Шартномамиз — ҳақиқатан ҳам дўстлик ҳақидаги шартномадир, дўстлик эса тинч-тотувлик ва бир-бирини ҳурмат қилиш демакдир.

Финляндия Президенти сўзининг охирида бундай деди: Мен бу юксак мукофотни ўз мамлакатимнинг вакили сифатида ва бу мамлакат тинчликсеварлик сиёсатининг намояндаси сифатида мамнуният билан қабул қиламан.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ФИНЛЯНДИЯ КОМПАРТИЯСИ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 7 апрель. (ТАСС). Финляндияга визит билан келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Н. В. Подгорний кеча Финляндия Компартиясининг Раиси А. Сааринен, ФКП Раисининг ўринбосарлари Т. Синисало ва О. Хяннинен, ФКП фахрий раислари В. Песси ва Х. Куусинен билан учрашди.

Самимий ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат чоғида Н. В. Подгорний Совет—Финляндия муносабатларига, КПСС билан ФКП ўртасидаги партиялараро алоқаларга, Совет Иттифоқининг ривожланишига ва СССРнинг ташқи сиёсатига доир масалаларга тўхталиб ўтди. Халқаро аҳвол ва жаҳон коммунистик ҳаракати масалалари юзасидан ҳам фикрлашиб олинди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси Г. В. Романов қатнашди.

• • •

ХЕЛЬСИНКИ, 7 апрель. (ТАСС). Бугун бу ерда Президент саройида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний билан Финляндия Республикасининг Президенти У. К. Кекконен ўртасида олиб борилган музокаралар тугалланди. Музокаралар самимият ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

Музокараларда Совет томонидан — СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР мудофаа министрининг ўринбосари, армия генерали И. Г. Павловский, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. Ф. Мальцев; Финляндия томонидан — бош министр К. Сорса, ташқи савдо министри Ю. Линнамо, ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари Р. Теттерман, ташқи ишлар министрлиги савдо-сиёсий бўлимининг мудири П. Уусивирта ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Совет — Финляндия қўшма баёноти қабул қилинди.

ДИРЕКТИВА ОБЪЕКТЛАРИ ЙЎҚЛАМАСИ

ТУЯМЎЙИН ТАШВИШЛАРИ

Зарбдор қурилишга — зарбдор суръат. Саноат базаси ва уй-жойлар қад кўтаряпти. Гидроузел котлованига бетон ётқизиш нега кечикяпти! Иш куни тугамади, шофёрлар қани! Эҳтиёж катта, мутахассислар оз. Қурувчиларга қулай маданий-маиший шароит яратиб берилсин.

Туямўйин гидроузели бунёдкорлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилини илҳом ва ғайратга тўлиб-тошган ҳолда бошладилар. Бу улкан иншоотнинг қайси бир объектига борманг, қайнар булоқдек мавж ураётган меҳнатнинг ва инсон жасоратининг гувоҳи бўласиз.

Туямўйин! Бу сўзда Хоразм воҳаси меҳнат аҳлининг асрий орзу-армонлари — сув ва нур чашмаси мужассам. Асов дарёни жиловлаш ва сувни сероб қилиш эзгу нияти фақат бизнинг замонимиздагина рўёбга чиқмоқда. КПСС XXIV съезди белгилаган режа амалга ошяпти: Туямўйин гидроузели бунёд бўлмоқда.

Бу ерда барпо қилинаётган улкан сув омбори шундай буюк денгизки, унинг бағрига тўпланган қарийб олти миллиард куб метр об-ҳаётдан бутун воҳа барқ уриб яшнайди. Суғорилаётган мавжуд 500 минг гектар майдон сув билан доимий етарли таъминланибгина қолмай, янгидан 500 минг гектар ерни ўзлаштириш учун имконият яратилади. Соҳилда қад кўтарадиган ГЭС шундай азим нурхонаки, у таратган ёғдудан барча шаҳар-қишлоқлар чароғон бўлади, корхоналар ҳам қувват олади.

Хоразмликлар Туямўйинни «Воҳамиз қалби» деб аташяпти. Бу таъбирда жон бор. Юракдан ҳамма томирларга тоза қон таралгани каби сув омборидан суғориш тармоқларига, Хоразм области, Қорақалпоғистон АССР ва Туркманистон ССР Тошовуз области далаларига оби-ҳаёт таралади.

Гидроузел қурилиши бошланганидан буён анча ишлар амалга оширилди. ГЭС котловани бетон қуйишга тайёрланди, саноат базаси комплексига кирадиган заводлар, подстанциялар, йўллар бунёд қилинди. Питнак қирлари бағрида обод посёлка қад кўтарди, бу ердаги шинам уйларга 730 қурувчи хонадони кўчиб келди. Маиший хизмат, маданий муассасалар қурилди.

Беш йилликнинг иккинчи йилида 11,8 миллион сўмлик қурилиш ишлари амалга оширилди. 4,5 миллион куб метр тош-тупроқ қазиб чиқарилди, яна 500 минг куб метр ҳажмда тупроқ иши бажарилиши керак. Котлованга ҳозир бетон ётқиза бошлаш мумкин. Лекин бу ишга ҳали киришилмади. Чунки бетон заводини ишга тушириш кечикмоқда.

Ўтган йили асосий энергетика базаси, 110 киловольт қувватга эга бўлган подстанция, бетон заводи — мана шу уч муҳим объектда қурилиш-монтаж ишлари олиб борилди-ю, лекин поёнига етказилмади. 15 минг квадрат метр уй-жой майдони, 200 ўринли ошхона фойдаланишга топширилди. Лекин қатор уй-жойлар ва қурувчиларга хизмат кўрсатадиган объектлар қурилиши чўзиб юборилмоқда.

Белгиланган планлар тўла бажарилмаётганлиги, қатор объектларни ишга тушириш муддати чўзилаётганлиги тўғрисида гап борганида Туямўйин гидроузели қурилиш бошқармасининг бошлиғи А. Корниенко, даставвал ишчи кучи етишмаётганлигини тилга олди. Бу гапда жон бор. Ғишт терувчилар, сувоқчилар, монтажчилар, сантехниклар ва бошқа мутахассисларга талаб ҳақиқатан ҳам катта. Лекин қурилишга келган мутахассисларнинг муқим ишлаб қолиши учун қулай шароит яратилмаётир. Уй-жой қурилиши суръати унга бўлган эҳтиёждан орқада қолмоқда. Бир мисол: тўртта 44 квартирали йирик панелли йиғма уй ўтган йили монтаж қилиниши керак эди, бу ишнинг ярми бажарилди, холос. Урганчдаги 167-қурилиш тресги монтаж ишини зиммасига олди-ю, аммо тўла бажармади.

Қурувчилар посёлкасида коммунал-маиший ва маданий хизмат талаб даражасида эмас. Кинотеатр ва ҳаммом қурилиши кейинга сурилмоқда. Умумий овқатланиш ва савдо тармоқлари ишида жиддий нуқсонлар мавжуд. Сабзавотхона, холодильник йўқ. Уй-жой фонди ҳисобидан 25 ўринли касалхона ишга туширилди-ю, лекин махсус соғлиқни сақлаш тармоқлари қурилишига киришилмади.

— Бу масалаларни Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ҳал этиши керак, — дейди гидроузел қурилиш бошқармаси бошлиғи А. Корниенко.

Қурилиши бошланган объектларда ишлар шундай ўлда-жўлда бўлса, энди қуриладиган коммунал-маиший ва маданий тармоқларни ишга тушириш қанчага чўзилар экан?

Котлованда ва бошқа объектларда бўлганимизда, меҳнатни ташкил этишда айрим камчиликлар ҳукм сураётганлиги аниқланди. «Союзвзривпром» участкаси портлатувчиларининг иш унуми паст. Хоразм область автомобиль трестига қарашли 12 тонналик КРАЗ машиналари тўла қувватда ишлатилмаётир. 30 дан ортиқ машинанинг шофёри иш вақти тугашидан 1,5—2 соат илгари кетиб қолган. Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ишда унумдорликни оширишга ёрдам берган бўлур эди.

Кейинги даврда объектларда иш бир мунча жадаллашди. Икки ой мобайнида 2,4 миллион сўмлик ўрнига 2,3 миллион сўмликдан кўпроқ иш бажарилиб, кўрсаткичпланда белгиланган даражага яқинлашди.

Гидроузел қурилишида социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. 1-қурилиш-монтаж бошқармаси мусобақада олдинда бораётир. КПСС аъзоларидан Равел Ҳамидов, Мадёр Қиличев бошлиқ экскаваторчилар бригадалари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, экскаваторчи Искандар Оллоёров, бетончи Қадам Ражабов, комплекс бригада бошлиғи В. Коротин каби талай пешқадам қурувчилар коллективининг фахри бўлиб қолдилар.

Илғорлар тажрибасини кенг ёйиш, барча объектларда социалистик мусобақани оммавий тус олдириш, юқорида қайд қилинган камчиликларга тезроқ барҳам бериш, мавжуд куч, техника ва имкониятлардан тўла фойдаланиш қурилиш ишлари суръатини янада жадаллаштириш имконини беради.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АҲДГА ВАФО

«Партия XX съезди» совхози Киров районидагина эмас, Фарғона областида ҳам экономикаси юксалган хўжаликлардан бири. Совхоз бултур 4300 гектар майдондан пландаги 10570 тонна ўрнига 13 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етиштирди. Умумий даромад пландаги 5 миллион 800 минг сўм ўрнига 7 миллион 700 минг сўмни ташкил этди. Совхоз қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳасидан 1,5 миллион сўмдан кўпроқ соф фойда кўрди. Чорвачиликдан-чи?

— Бундан олдинги йиллари, — дейди совхоз директори Абдуқаҳҳор Халлоқов, — пахтачиликдан кўрилган фойданинг бир қисмини чорва «еб» қўярди. Бу масала ҳаммамизни ташвишга соларди. Биз чорвачиликни рентабелли соҳага айлантириш учун кўп ўйладик.

Ниҳоят, 1971 йил баҳорида совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти бир фикрга келди. Чорвачиликни рентабеллаштириш учун фермаларни ихтисослаштиришга қарор қилинди. Бу ишга дадил киришилди. Янги механизациялаштирилган чорва бинолари қурилди. Шундай қилиб, совхозда марказлаштирилган чорвачилик бўлими ташкил топди. Олий маълумотли мутахассис Ғаффоржон Солиев ҳам зоотехник, ҳам чорвачилик бўйича директор ўринбосари қилиб тайинланди.

У ишни яхши ташкил этди. Сут-товар фермаси тўла механизациялаштирилди. Натижада 8 соғувчи бошқа ишга кўчирилди. Совхоз бундан йилига 6170 сўм фойда кўрадиган бўлди. Хўжаликда чорвачиликни ихтисослаштириш натижасида ўтган йили фақат чорвачиликнинг ўзидан 200 минг сўмдан кўпроқ соф даромад олинди. Фермада ҳозир 2200 қорамол боқилмоқда. Шундан 710 таси соғин сигирлардир. Чўчқачиликка ҳам эътибор яхши. 1500 га чўчқа боқиляпти.

Ферма ходимлари чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилганлар. Мусобақада сут соғувчилардан Зарифа Эрматова, Гулчеҳра Мансурова, Ҳалима Холиқовалар байроқдор бўлишаётир. Уларнинг ҳар бири ўзларига бириктилган 27 соғин сигирдан йил давомида 47-50 тоннадан серқаймоқ сут соғиб олишга қарор қилган.

Совхоз бўйича бу йил 710 бош соғин сигирнинг ҳар биридан камида 2500 литрдан, жами 1600 тонна сут ва ҳар юз бош совлиқдан 115-120 тадан соғлом қўзи олиш мўлжаллаган. Хўжалик чорвадорлари давлатга гўшт сотиш йиллик планини январь ойидаёқ ошириб бажардилар. 300 та қорамол бўрдоқига боқилиб, ҳар бирининг тирик вазни 350-400 килограммга етганда гўштга топширилди. Совхоз чорвачилигининг бошқа соҳалари бўйича белгиланган планларни ҳам сентябрь ойида бажариш учун курашмоқда.

А. АҲМЕДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

МАШИНАСОЗЛИКНИНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАСИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети саноат комиссияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлисда тармоқлараро ишлатиладиган ихтисослаштирилган маҳсулот ишлаб чиқаришни ривожлантириш юзасидан давлат план топшириқларининг бажарилиши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Мажлисни Миллатлар Совети саноат комиссиясининг раиси К. К. Кайрис очди. У айтдики, СССР Олий Советининг депутатлари — комиссия аъзолари жойларда қилган катта иш, шунингдек СССР министрликлари, идоралари ва Иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари берган материаллар мана шу муҳим проблема ҳусусидаги ишлар аҳволининг умумий манзарасини вужудга келтиришга имкон берди.

Депутат А. Вартанян қилган докладда, СССР Госплани ва бир қанча министрликлар ҳамда идораларнинг раҳбарлари берган ахборотларда умумий машинасозликда ишлатилувчи маҳсулот ишлаб чиқариш таҳлил қилинди ҳамда яқин келажакда тармоқлараро ишлаб чиқаришни ривожлантириш режалари тўғрисида гап бўлди.

Депутатлар Ф. И. Лошченков, А. В. Чуев, В. В. Ермилов, В. С. Фролов ва бошқаларнинг нутқларида Москва, Ленинград ҳамда Москва области ва Ленинград области бўйича, шунингдек Свердловск ва Латвия ССР бўйича ижобий мисоллар келтирилди. Бу ерларда умумий машинасозлик ва соҳаларга аталган буюмлар — қуйилма, поковка, штамповка ишлаб чиқарувчи, шестерня, узел, стандарт металл қирқувчи асбоб, технологик ускуналар тайёрловчи ихтисослаштирилган корхоналар қуриш ва уларни реконструкция қилиш бўйича катта ишлар ўтказилмоқда.

Иттифоқ Совети саноат комиссиясининг раиси Г. И. Вашченко муҳокамаларни якунлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Комиссияларнинг мажлисларида СССР Олий Совети палаталарининг Раислари А. П. Шитиков билан Ё. С. Насриддинова, СССР министрлари А. К. Антонов, В. Н. Доенин, В. Ф. Жигалин, А. И. Костоусов, Е. С. Новоселов, К. Н. Руднев, СССР Госплани раисининг ўринбосари М. Е. Раковский, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари қатнашдилар. (ТАСС).

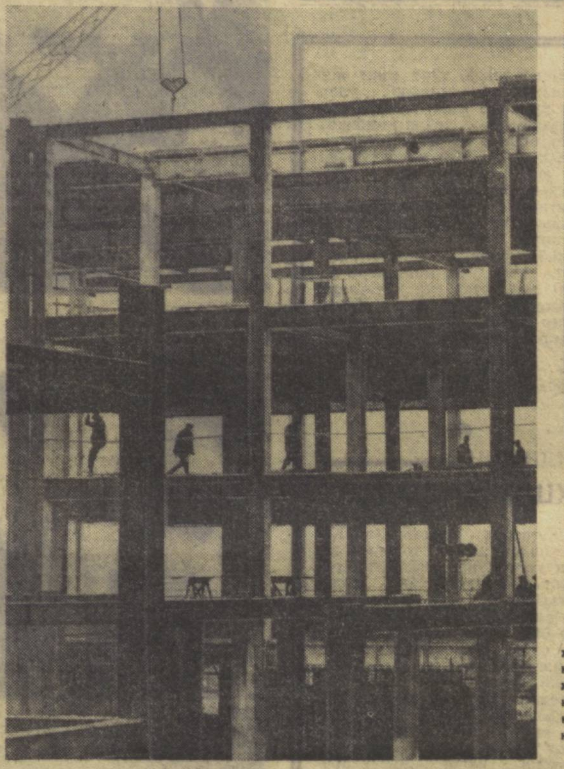

ПОЙТАХТИМИЗДА янги аэровокзал қурилмоқда. Бу Аэрофлотнинг энг йирик қурилишларидан бири ҳисобланади. Янги аэровокзал катталиги жиҳатидан жаҳонга машҳур Домодедово аэровокзалига тенг келади. Унинг марказий қисмининг баландлиги 16 метр бўлиб, бу ерга аэровокзалнинг барча асосий хоналари жойлашади. Аэровокзалнинг янги корпуси бир соатда 1700 пассажирга хизмат қила оладиган бўлади. Суратларда: (ўнгдан) аэровокзал қурилишида ишлаётган комплекс қурилиш бригадасининг бошлиғи Пётр Михайлюк ва аэровокзал биноси бир қисмининг кўриниши тасвирланган.

Н. Ключнев фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ҲАЁТИДАН

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичидаги асосий вазифа ёшлар орасида ватанпарварлик, интернационализм тарбиясини кучайтиришдан, таълим-тарбиянинг энг самарали форма ва усулларидан моҳирона фойдаланишдан иборатдир.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия ҳамда жамоат ташкилотлари студентларни ҳарбий-ватанпарварлик, интернационализм руҳида тарбиялаш борасида бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Институтимизда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган ўқитувчилар, студентлар ва хизматчилар хотирасини эслаб туриш, уруш ветеранлари билан мунтазам учрашувлар ташкил қилиш анъанага айланиб қолган. Ўқув даргоҳимизнинг собиқ тўрт талабасига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилган. Булар тарих факультетининг III курс студенти, Елена Стемпковская, география факультетини тамомлаган А. Усмоновлардир. Улар она-Ватанимизнинг озодлиги йўлида, дўстлигимизнинг абадийлиги учун курашиб, мардларча ҳалок бўлдилар. Тарих факультетини битириб чиққан, ҳозир Янгийўл районидаги Ниёзбоши қишлоғида ўрта мактаб директори бўлиб ишлаётган А. Қурбонов, қардош Қозоғистоннинг Сайрам қишлоғида ўқитувчилик қилаётган математика факультетининг собиқ талабаси З. Ҳусановлар билан институтимиз коллективи фахрланади.

Институтимизда Елена Стемпковскаянинг жасоратига бағишланган музей ташкил этилган. Студентлар маблағига комсомол қизнинг бюсти ўрнатилган. Ҳар йили биринчи сентябрда биринчи курс студентлари Елена Стемпковская каби Ватанни севишга, аъло ўқишга ва жамоат ишларида фаол иштирок этишга ваъда берадилар.

Математика факультети студентлари ташаббуси билан Зиёмат Ҳусанов билан уюштирилган учрашув ҳали-ҳали эсимизда. У Улуғ Ватан урушига математика факультетининг биринчи курсидан кетган эди. Курск жангида жасорат кўрсатди. Болгария ва Югославия территорияларидаги партизанлик ҳаракатларида фаол иштирок этди. Партизан ҳаракатининг кўзга кўринган раҳбарларидан бирига айланди. З. Ҳусанов болгар халқининг ҳам халқ қаҳрамони ҳисобланади. У ректорат буйруғи билан II курснинг фахрий студентлигига қабул қилинди. Унга студентлик билети ва синов дафтарчаси топширилди.

Яқинда физика факультети студентлари ҳузурига Совет Иттифоқи Қаҳрамони Абдулла Қурбонов келди. Қаҳрамонга эсдалик совғаси топширилди. Бундай учрашувлар анъанага айланиб қолган.

Биз студентлар маблағи ҳисобига Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган ўқитувчи, студент ва хизматчилар хотирасини абадийлаштириш мақсадида институт ҳовлисида ёдгорлик ўрнатишга қарор қилдик.

Студентларимиз пахта далаларида, қурилиш отрядларида ва шанбаликларда ишлаб, ўн беш минг сўм пул тўпладилар. Яқинда ёдгорликка пойдевор қўйиш маросими бўлиб ўтди. Эндиликда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар номи аниқланмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, **«Тарих бизни уруш йилларидан қанча кўп узоқлаштирган сайин совет халқи кўрсатган қаҳрамонона жасоратнинг салобати шу қадар тўлароқ ва ёрқинроқ намоён бўлмоқда».**

Тарих факультети студентлари ташаббуси билан бир группа ёшларимиз совет кишиларининг жасорат рамзига айланиб қолган Волгоград шаҳрига бориб келдилар. Шундан кейин тарих факультети партия ташкилотининг секретари И. Тожиев раҳбарлигида «Ўзбек жангчиларининг Сталинград жангида кўрсатган жасорати» деган мавзуда доклад тайёрлачди.

Студентларимиз Волгоград педагогика институтида бўлишганида дўстлик ва бирдамлик ҳақида элликдан зиёд суҳбатлар уюштирдилар, лекциялар ўқидилар. Волгоградда таълим олаётган хорижий мамлакат студентларига Ўзбекистон ҳақида, унинг ўтмиши, бугунги ва эртанги ҳаёти ҳақида гапириб бердилар.

Волгоградлик дўстларимиз ана шу учрашувларни акс эттирган телефильм яратдилар. Яқинда шу фильмни олдик. Студентларимиз ҳам ўз навбатида Волгоград ҳақида, унинг ёшлари ҳақида дўстлик бурчаги ташкил қилишди, фотовикторина чиқаришди, кўп тиражли газетамизнинг бир саҳифасини Волгоградга бағишлашди. Студентларимиз Волгоградга бориб келгандан кейин янги ташаббус билан чиқдилар, шанбаликлар ва якшанбаликлар ташкил этиб, ундан тушган маблағга Сталинград жангида ҳалок бўлган ўзбекистонлик жангчилар хотирасига бағишлаб Волгоград шаҳрида ёдгорлик ўрнатишга қарор қилдилар. Талабаларнинг бу ватанпарварлик ташаббусини институт ректорати ва парткоми маъқуллади.

Институт комсомол-ёшлари бахтимиз учун курашда ҳалок бўлганлар хотирасига бағишланган бошқа бир неча тадбирларни амалга ошириш режаларини тузиб қўйишган. Яқинда студентлардан бир группаси ўз маблағлари ҳисобига Тошкент—Минск—Хатин маршрути бўйлаб сафарга чиқишди. Ёшларимиз Минскда тенгдошлари билан учрашдилар, Улуғ Ватан уруши ветеранлари ҳузурида бўлдилар.

Елена Стемпковская Белоруссияда туғилган. Студентлар томонидан ишланган қаҳрамон қиз бюсти унинг ҳамюртларига совға қилинади. Студентларимиздан катта бир группаси Ленинграддаги Пискарев қабристонини зиёрат қилишди.

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда Совет Армиясининг босиб ўтган жанговар йўли, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ҳаётини тасвирловчи фотосуратлар, плакатлар буюк саркардаларнинг маҳоратини ифодаловчи стендлар ташкил этилиши катта аҳамиятга эга. Бу соҳада ҳам институтимизда катта ишлар амалга оширилмоқда. Граждан мудофааси кафедраси коммунистларининг ташаббуси билан ҳарбий-ватанпарварлик бурчаклари уюштирилган.

Биз студентларимизнинг она Ватанга бўлган муҳаббатини меҳнатга коммунистик муносабатларида ҳам кўрамиз. Улар меҳнат семестрларида иштирок этиб, ҳозиргача бир миллион сўмдан кўпроқ ишни бажардилар.

Биз — олий мактаб профессор-ўқитувчиларининг муқаддас бурчи — ёшларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида, улуғ Ленин ғояларига садоқат, Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашдан иборат.

З. НУРИДДИНОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ректори.
С. ЎТАНОВ,
Институт партия комитетининг секретари.

ИЖОДКОРЛАР БАҲОРИ

Май ойида Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари ўтказилади. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари, СССР давлат мукофотининг лауреати Рамз Бобожон Ўзбекистон информация агентлигининг мухбири В. Ефимовнинг илтимоси билан бу воқеани шарҳлаб қуйидагиларни айтди:

— Ўтказиладиган адабиёт кунлари қардош адабиётларнинг чинакам байрами бўлади ва бутун республикани ўз ичига олади. Виставкалар, китобхонларнинг конференциялари, ишчи ва қишлоқ клубларида, институтларда ва мактабларда ўтказиладиган адабий кечалар кенг жамоатчиликни барча совет республикаларидаги шоирлар адиблар, драматурглар, публицистларнинг ижоди билан таништиради.

Сирдарё областида энг мароқли учрашувлар ўтказилади. Мирзачўлни суғориш тўғрисида Ленин имзолаган декрет билан бошланган ишлар натижасида бу чўл боғу бўстонга айлантирилганлиги, уни гулзор ва экинзор қилган одамларнинг маънавий ўсиши, — мана шуларнинг ҳаммаси адабиёт ва санъат арбоблари учун илҳом манбаидир. Шу сабабли қардош республикаларнинг кўпгина шоирлари ва ёзувчилари ўзларининг ижодий сафарларига шу ўлкани киритганликлари ҳам тасодифий эмас.

Қўриқ ер пойтахти Гулистон 12 майда азиз меҳмонларни шодиёна кутиб олади. Бу ерга Москва, Ленинграднинг барча иттифоқдош республикаларнинг адиблари келишади. Бу группага СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Знамя» журналининг бош редактори Вадим Михайлович Кожевников бошчилик қилади. Хорижий дўстларимиз, социалистик мамлакатларнинг ёзувчилари ҳам Мирзачўлга келишади.

Бу сафарнинг программаси кенг ва мароқли. Янги шаҳарлар — Гулистон, Янгиер Ширин... колхозлар ва совхозлар... заводлар, суғориш системалари... Ўз-ўзидан маълумки, буюк бунёдкорликларнинг ижодкорлари бор. Шоирлар, ёзувчилар, публицистлар янги асарларининг қаҳрамонлари билан мана шу ерда учрашишлари турган гап.

Мана шу сафар натижасида яратилган асарларнинг ҳаммасини тўплаб китоб қилиб нашр этиш керак, деган фикр туғилди. Биз мана шундай биринчи тўпламни 1974 йилда нашр этишга муваффақ бўлурмиз деган умиддамиз. Ўзбекистон тўғрисидаги яна бир қанча асарлар журналларнинг саҳифаларида пайдо бўлиши, қардош совет республикаларининг, социалистик мамлакатларнинг нашриётларида чоп қилиниши ҳам турган гап. Бу асарлар интернационал алоқаларни мустаҳкамлашга қўшилган ёрқин, салмоқли ҳисса бўлади.

1973 йилги адабиётчилар баҳорининг яна бир воқеасини айтиб ўтмоқчиман, деди Рамз Бобожон. Шу баҳорда поэзия кунлари ўтказилади. Поэзия кунлари ўтказилишини вақти жиҳатидан ҳам, характери жиҳатидан ҳам совет адабиёти кунларини бошлаб берувчи дебоча бўлади дейиш мумкин.

Поэзия куни 11 майда Тошкентда очилади. Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийга, Ҳамид Олимжонга, Ғафур Ғуломга бағишланади. Пойтахт жамоатчилигининг вакиллари ва Ўзбекистон меҳмонлари Ғафур Ғулом туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган кечада қатнашадилар. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, совет республикаларининг ва социалистик мамлакатларнинг ёзувчилари Мирзачўл бўйлаб қилинган сафарнинг якунида Жиззахдаги Москва колхозига бориб, Ҳамид Олимжоннинг уй-музейини зиёрат қиладилар. Бу ерда катта дўстлик байрами ўтказилади.

Биз, деди Рамз Бобожон, янги традиция туғилаётганлигини шоҳиди бўламиз. Бундан буён поэзия кунлари ҳар йили ўтказиб турилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«АЛЛОПЛАР ВА ҚАЛЛОБЛАР»

Фарғона шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Қамбаровнинг имзоси билан юборилган жавобда айтилишича, газетанинг шу йил 16 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақола шаҳарком бюросида муҳокама қилинган. Унда келтирилган фактлар тасдиқланган.

Шаҳар партия комитетининг бюроси контролликни бўшаштириб юборгани, савдо қоидаларини бузиш фактларига йўл қўйгани учун Қиргули торгининг директори К. РОЖИЕВга виговор эълон қилган, шаҳар озиқ-овқат торгининг директори А. Қодировни огоҳлантирган. Область савдо бошқармасининг бошлиғи коммунист Т. Сотволдиевга магазин мудирларининг иши устидан қаттиқ контроллик олиб боришни таъминламаганлиги ва уларга нисбатан талабчанликни бўшаштириб юборганлиги учун шаҳар озиқ-овқат торги директорининг ўринбосари М. Грумбергга маъмурий чора кўриш топширилган.

Савдо қоидасини қўпол равишда бузган, харидорларни алдаб уларнинг ҳақига хиёнат қилган ва мақолада кўрсатилган барча шахслар жиноий жавобгарликка тортилганлар ёки уларга маъмурий йўл билан чора кўрилган. Қиргули торгининг экспедитори Р. Юсупов уч йиллик муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган, шу торгнинг омбор мудири А. Абдуллаев қамоққа олинган. Ҳозир бу иш юзасидан тергов давом этмоқда.

Картошкани тушириш вақтида ошиқча баҳо билан сотиш мақсадида ўғирлаганликлари учун шаҳар озиқ-овқат торгига қарашли 77-магазин мудири Д. Юнусова — Беляева халқ суди томонидан икки йиллик муддатга шартли жазога, шу магазин сотувчиси А. Холодова эса уч йиллик муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинганлар.

Гўшт маҳсулотларини ошиқча баҳо билан сотганликлари учун 59-магазин мудири М. Степунова ва сотувчиси Р. Жўрабоеваларга нисбатан жиноий иш қўзғатилиб, ҳозир тергов олиб борилмоқда. Савдо қоидасини бузганликлари учун 5, 68 ва 69-магазинларнинг мудирлари Н. Мазуренко, Ф. Ортиқбоев ҳамда А. Нига торг раҳбарлари томонидан маъмурий чора кўрилган.

Шаҳар савдо ташкилотларининг партия, касаба союз ташкилотлари ва раҳбарларига шаҳарком бюроси қарорини коммунистларнинг йиғилишларида муҳокама қилиш ҳамда савдо қоидасини бузувчиларга қарши курашни, савдо ходимлари ўртасида тарбиявий ишларни кучайтириш тадбирларини белгилаш топширилган.

Шаҳар халқ контроли комитети ва савдо ташкилотларининг бошланғич партия ташкилотларига савдо системасидаги халқ контроли группалари ҳамда постларининг фаолиятини активлаштириш чораларини кўриш вазифаси юклатилган.

Шаҳар Советининг ижроия комитетига шаҳар савдо бўлимини кадрлар билан мустаҳкамлаш ва торгларга раҳбарликни кучайтириш тадбирларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш топширилган.

ИЧКИЛИК ОҚИБАТИ

Совет ўқитувчиси — шарафли ном. Унга доғ туширмаслик, мураббий номига муносиб бўлиш зарур. Аксарият ўқитувчиларимиз ана шундай кишилар. Аммо, марвариддек гуруч доналари ичидаги курмакка ўхшаш айрим шахслар ҳам борки, улар ўзларининг номуносиб хулқи, ахлоқсизлиги билан ўқитувчи деган улуғ номга иснод келтиряпти. Районимиздаги «Правда» мактабининг ўқитувчиси Роза Конюшова ана шундайлардан.

КПСС аъзоси Роза Конюшова ичкиликка берилганлиги, ахлоқий жиҳатдан бузилганлиги, бу ҳол у ишлаётган мактаб ўқувчиларининг билимига, тарбиясига салбий таъсир қилаётгани ҳақида редакцияга келган хат текшириш ва чора кўриш учун Свердлов район партия комитетига юборилганди. У ердан олинган жавобда айтилишича, текшириш ўтказилганида хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Ахлоқий жиҳатдан бузилгани, ичкиликка берилгани, номуносиб хулқи, меҳнат интизомини бузгани ва педагог номига доғ туширгани учун Роза Конюшова ўқитувчиликдан бўшатилган. Район партия комитетининг бюроси уни КПСС аъзолиги сафидан ўчирган.

Район партия комитети халқ маорифи системасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш таълим-тарбия ишларини янада кучайтириш тадбирларини белгилаб, уни қатъият билан амалга оширмоқда.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

Л. И. Брежнев доклади суахили тилида

◆ ДОРУССАЛОМ. Танзанияда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги доклади суахили тилида брошюра ҳолида нашр этилди.

«Нэшнл принтинг» миллий нашриёти чоп этган бу брошюра ҳозирнинг ўзидаёқ китоб дўконларига, кутубхоналарга, университетларга ва мамлакатнинг бошқа ўқув юртларига тарқатилди. Брошюра Танзания жамоатчилигида катта қизиқиш туғдирди.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ГФРда

БОНН, 7 апрель. (ТАСС). Немис Коммунистик партияси правлениеси ва НКП Рур — Вестфалия округи ташкилотининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Кемерово область комитетининг биринчи секретари А. Ф. Ештокин бошчилигида КПСС делегацияси Дюссельдорфга келди.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Рур областининг индустриал марказлари — Дортмунд, Эссен, Дуйстург, Бохум ва бошқа шаҳарларда бўладилар. Улар саноат корхоналарини бориб кўрадилар, НКП маҳаллий ташкилотлари вакиллари билан, шаҳар бошқармаси органлари, шунингдек демократик жамоат ташкилотлари билан учрашадилар.

ФРАНЦИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ПАРИЖ, 6 апрель. (ТАСС) Бу ерда Франция ҳукуматининг янги составини эълон қилинди. Бош министр П. Месмер тузган бу янги ҳукуматда Мишель Жобер — ташқи ишлар министри, Робе Галле — қуролли кучлар министри, Валери Жискар Дъэстен — экономика ва молия министри, Раймон Марселен — ички ишлар министри, Жан Тэттэнже — юстиция министри бўлиб қолдилар.

Франция Республикасининг президенти Ж. Помпиду янги ҳукумат составини тасдиқлади.

В. БРАНДТ СССР ЭЛЧИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

БОНН. (ТАСС). Федерал канцлер В. Брандт СССРнинг Германия Федератив Республикасидаги элчиси В. Фалинни қабул қилди. В. Фалин федерал канцлерга КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг мактубини топширди.

ВДР ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 6 апрель. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати 30 март баёнотида Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим ўтган икки ой мобайнида қандай бажарилганлигини якунлаштирди.

Парижда Вьетнам хусусида тузилган битим, дейилади баёнотда, Вьетнам халқининг чет эл агрессиясига қарши курашдаги буюк ғалабаси, социализм, миллий мустақиллик, демократия ва тинчлик кучларининг жуда катта ғалабасидир.

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати ва Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати битимнинг ҳамма моддаларини оғишмай бажардилар ва ўт очишнинг бутунлай тўхтатилишини, тинчликнинг тикланиши ва мустаҳкамланишини таъминлаш, Вьетнам халқининг асосий миллий ҳуқуқларини ва Жанубий Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини таъминлаш учун иккинчи томон ҳам шундай ҳаракат қилсин, деб қатъий талаб этдилар.

Қўшма Штатлар Вьетнамдан чиқиб кетишга мажбур бўлса ҳам, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда, Вьетнамнинг ички ишларига аралашиш ва ўз ҳарбий кучларини сақлашга ҳануз чек қўйгани йўқ. Янги мустамлакачиликни амалга ошириш қуроли бўлган Сайгон маъмуриятини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш режаларидан воз кечган эмас.

Сайгон маъмурияти ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги низомни назар-писанд қилмай, Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати контроль қилиб турган районларга қарши АҚШнинг ёрдами билан неча ўн минглаб операция ўтказди. Жанубий Вьетнамда, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда, уруш ҳали тамомила тўхтатилган эмас. Бу эса Жанубий Вьетнамда тинчликка бевосита таҳдид қилаётган ғоят жиддий вазиятдир.

Сўнгра баёнотда, жумладан, бундай дейилади: Қўшма Штатлар граждан маслаҳатчилар, деган баҳона билан Жанубий Вьетнамда 10 мингдан ортиқ ҳарбий хизматчини қолдирди ва Жанубий Вьетнамга тобора кўп миқдорда қурол-яроғ, ўқ-дори ва ҳарбий материаллар етказиб бермоқда. АҚШ Шимолий Вьетнамга нисбатан Вьетнам Демократик Республикасининг территориал сувлари, портлари, гаванлари ва дарёларидаги миналарни олиб ташлаш соҳасидаги операцияларни узоққа чўзиш ва пайсалга солишга уриниб кўрди. АҚШ ҳукумати битимни бузаётганлигини ниқоблаш учун Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматини ва Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукуматини «битимни бузиш»да айблади ва Вьетнам халқи шаънига таҳдид қилди.

ВДР ҳукумати, деб уқтириб ўтилади баёнотда, АҚШ ва Сайгон маъмурияти Париж битимини жиддий суратда бузаётганлигини кескин қоралайди. Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг мустаҳкам позицияси — Вьетнам ҳақидаги Париж битимини сўзсиз бажаришдан ва бошқа томоннинг ҳам шундай ҳаракат қилишини талаб этишдан иборат.

ВДР ҳукумати Париж битимини амалга ошириш соҳасида қўлга киритилган бир қанча муваффақиятларнинг аҳамиятини таъкидлаш билан бирга бу битимни бажариш учун кураш кескин ва мураккаблигича қолмоқда, деб қайд қилади. ВДР ҳукумати Вьетнам халқига мурожаат қилиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: «Халқимизнинг иши ҳаққоний ишдир. Биз ўз миллий бирлигимиз билан, ватанпарварлик ва революцион қаҳрамонлик традицияларимиз билан кучлимиз. Бундан ташқари биз сиёсий ва юридик негиз сифатида Париж битимига ва Вьетнамга бағишланган халқаро конференция актига эгамиз. Бу битим ва акт халқимизнинг асосий миллий ҳуқуқларини ва Жанубий Вьетнамдаги ватандошларимизнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини таъминлайди. Қардош социалистик мамлакатлар, шунингдек ер юзида тинчлик ва адолатни азиз деб билган барча кишилар бизни самимий хайрихоҳлик билан қўллаб-қувватламоқдалар».

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати халқни президент Хо Ши Мининг васиятларини бажариш учун зўр қатъият билан кураш олиб боришга, тинч, бирлашган, мустақил, демократик ва яшнаб турган Вьетнамни барпо этиш иродаси билан илҳомланиб, зўр шижоат билан олға боришга ва бу билан халқларнинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги курашига ёрдам беришга даъват этади.

ВДР ҳукумати Вьетнам халқининг Америка агрессиясига қарши курашга мадад берганликлари ва ҳозирда ҳам бу курашни қўллаб-қувватлаётганликлари учун, Вьетнам ҳақида Париж битимининг тузилишига актив кўмак берганликлари ва бераётганликлари учун, тинчлик ва адолатни ёқлаб чиқаётган социалистик мамлакатларнинг, барча мамлакатларнинг ҳукуматлари ва халқларига, халқаро демократик ташкилотларга, бутун дунё халқларига ва тараққийпарвар америкаликларга самимий ташаккур изҳор қилади.

Баёнот беш қитъадаги барча қардошларга ва дўстларга мурожаат қилиб, уларни Вьетнамда мустаҳкам тинчлик бўлишини таъминлаш учун Вьетнам халқининг ҳаққоний ишига ёрдам ва мадад беришни давом эттиришга даъват этади. Вьетнамда мустаҳкам тинчлик бўлишини таъминлаш Ҳинди-Хитойда, Осиёда ва бутун дунёда узоқ давом этадиган тинчликни сақлаб қолишга қўшилган ҳисса бўлади.

БОЛГАРИЯ. Каварн шаҳрининг кичик граждани Вергил Мавродиев эндигина тўрт ёшга тўлди. Шунга қарамай, ўқишни, ҳисобни ва шахмат ўйнашни жуда яхши билади. Кўпинча иккинчи синфда ўқиётган акасининг ёзма ишини кўздан кечириб, унинг хатоларини кўрсатиб беради. «Уч ой ичида,— дейди маҳаллий кутубхона ходими, — Вергил 80 дан зиёд китобни ўқиб чиқди. Бунақанги истеъдодли болани биринчи марта кўришим». Суратда: Вергил онаси билан машғулот ўтказяпти.

БТА—ТАСС фотоси.

ОДИЛОНА ТАЛАБЛАР

Вьетнамни ҳимоя қилиш Совет Комитети баёнот эълон қилди. Баёнотда совет кишилари Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Париж битимини ва уларга илова қилинган протоколларни ҳеч сўзсиз бажариш тўғрисида ВДР ҳукумати ҳамда ЖВР Муваққат революцион ҳукумати баёнотларида изҳор этилган адолатли талабларни совет кишилари қатъий қўллаб-қувватлайдилар, дейилади. Шу кунларда Вьетнам халқи билан бирдамлик юзасидан мамлакатимизда ўтказилаётган ойлик, дейилади ҳужжатда, қаҳрамон Вьетнамнинг Париж битимини тўла амалга ошириш учун, тинч, мустақил, демократик, бирлашган ва гуллаб-яшнаётган Вьетнам учун олиб бораётган адолатли курашини совет халқи ҳар тарафлама қардошларча қўллаб-қувватлашга қатъий қарор берганлигининг ёрқин ифодасидир.

Комитет совет жамоатчилиги кенг доиралари номидан Париж битими шартларини Сайгон маъмурияти қўпол равишда бузаётганлигига қарши кескин норозилик билдирди. (ТАСС).

ЯПОНИЯ. Бутун мамлакат бўйлаб митинг, намойиш ва меҳнаткашларнинг йиғилишлари бўлиб ўтди. Фақат Токиочинг ўзида бўлиб ўтган митингда 150 мингдан зиёд киши қатнашди. Намойишчилар иқтисодий талаблар билан бир қаторда сиёсий талаблар билан ҳам чиқмоқдалар. Суратда: намойишчилар Токио кўчаларидан ўтиб бормоқдалар.

Н. Тебин фотоси. (ТАСС).

МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА

ХАНОЙ, 6 апрель. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг матбуоти Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикаси ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Биннинг Совет Иттифоқига қилган визити якунларини кенг ёритмоқда. Нгуен Тхи Биннинг 2 апрелда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорний билан учрашуви тўғрисида хабар бериб, Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг марказий органи «Нян зан» газетаси Н. В. Подгорний нутқида СССР Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги жуда муҳим қоидаларни қўпол равишда бузаётган Сайгон маъмурларининг ҳаракатларини кескин қоралайди ва бундай ҳаракатларнинг тўхтатилишини дарҳол талаб қилади, деб айтган сўзларини таъкидламоқда.

Газета Вьетнам диёрида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун, озодлик ва мустақиллик олижаноб идеалларининг тантанаси учун Вьетнам халқи олиб бораётган адолатли курашга совет халқи бундан кейин ҳам зарур мадад бериб туришга аҳд қилганлигини кўрсатиб ўтади.

ПЕКИН КЕСКИНЛИКНИНГ ЮМШАТИЛИШИГА ҚАРШИ

ВАРШАВА, 6 апрель. (ТАСС). «Экспресс вечорни» газетасида босилган мақолада қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: ҳозирги вақтда халқаро муносабатларда рўй бераётган муҳим ўзгаришлар кўп жиҳатдан Совет Иттифоқи ўтказиб келаётган актив ташқи сиёсатнинг натижасидир. Социалистик ҳамдўстликдаги қардош мамлакатлар ўзаро келишиб олинган конкрет ҳаракатлари билан бу сиёсатни қўллаб-қувватламоқдалар. СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар халқаро майдонда тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказишга ва халқаро хавфсизликни таъминлашга қаратилган стратегияни амалга оширганларида, деб ёзади газета, кечиктириб бўлмайдиган проблемаларни ҳал этиш методларини қидириб топишда нечоғлик кўп мамлакат иштирок қилса, бу йўлда илгари силжиш учун шу қадар кўп имкониятлар вужудга келади, деган фикрга асосланадилар. Жаҳон жамоатчилиги Хитой раҳбарларининг сиёсий йўли бундай йўлга зид эканлигига ишонч ҳосил қилмоқда. Хитой раҳбарларининг сиёсий йўли уларнинг буюк давлат шовинизмини исбот қилади ва кескинликни юмшатиш ишига зарар етказаётган ҳаракатларидан далолат беради.

«Экспресс вечорни» газетаси Пекин ташқи сиёсатининг асосий мазмуни кескинликнинг юмшатилишига қарши қаратилган йўлдан иборат эканлигини таъкидлаб, қуйидагиларни ёзади: Тинч-тотув яшаш принципларига мувофиқ жаҳондаги муносабатлар стабиллашиб бормоқда. Пекиндагилар эса бу стабиллик Хитой раҳбарларининг ҳукмронлик қилиш йўлидаги интилишларига мос бўлиб тушмаётир, деб ҳисоблайдилар. Хитой раҳбарлари қуролсизланиш юзасидан жаҳон конференциясини чақириш борасида конкрет тайёргарлик иши олиб борилишига қарши чиқмоқдалар. Аввало ҳали яқиндагина мустамлакачилик асоратидан халос бўлган мамлакатлар бу конференцияга жуда катта умид боғламоқдалар. Бу мамлакатлар қуролланиш учун сарф қилинаётган маблағларнинг талайгина қисмини шу мамлакатларнинг тараққиёти учун фойдаланиш мумкин, деб ҳақли суратда таъкидламоқдалар.

Маочилар ўтакетган реакцион буржуа доиралари орасида ўзларига тарафдорлар қидириб топиш учун зўр бериб уринмоқдалар. Пекин раҳбарларининг буюк давлатчилик руҳидаги даъволари, деб уқтириб ўтади газета, уларни халқаро кескинликнинг юмшатилишига жон-жаҳди билан қарши чиқаётган кишилар билан бир қаторга қўяди. Маочиларнинг ҳаракатлари социализм ва тараққиёт кучларига қарши қаратилгандир. Шу билан бирга уларнинг ҳатти-ҳаракатлари Хитой халқининг ҳаётий манфаатларига ҳам зиддир.

В. БРАНДТ АҚШГА БОРАДИ

БОНН. (ТАСС). Канцлер В. Брандт 1-2 майда Вашингтонга бориб, АҚШ президенти Р. Никсон билан музокаралар олиб боради. В. Брандтга ГФР ташқи ишлар министри В. Шеель ҳамроҳ бўлади.

МАР ҳукуматининг талаби

НЬЮ-ЙОРК, 6 апрель. (ТАСС). Миср Араб Республикаси ҳукумати Исроил томонидан халқаро тинчликка ва хавфсизликка бўлаётган таҳдидга чек қўймоқ учун зарур чораларни кўришни, шунингдек босиб олинган араб территорияларидаги аҳолининг асосий ҳуқуқларини ва эркинликларини ҳимоя қилиш таъминланишини яна бир марта қаттиқ талаб қилди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги Мисрнинг доимий вакили А. Мажид ўз ҳукуматининг топшириғига биноан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретарига йўллаган мактубида босиб олинган араб территорияларидаги аҳолига нисбатан Исроил зулм ва қўрқитиш сиёсатини ўтказаётганлигини кўрсатувчи янги фактларга Бош секретарнинг диққат ва эътиборини жалб қилди. Араб халқларини ўзларининг азалги ерларини ташлаб кетишга мажбур қилиш мақсадида шундай сиёсат ўтказилаётганлиги мактубда кўрсатилиб ўтилди.

Шундай ҳаракатлар қилинаётганлигини: Ғози районида фаластинликлардан бир неча киши ўлдирилганлигини, уйлар вайрон қилинганлигини. Исроилнинг қуролли кучлари Ғози районидаги аҳолининг тинч манзилгоҳларига ҳужум қилганликларини, натижада бегуноҳ кишилар ўлдирилганлиги ва жуда кўп кишилар қамоққа олинганлигини кўрсатувчи фактлар мактубда баён қилиб ўтилди.

Босиб олинган араб территорияларидаги аҳоли халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан қабул қилинган нормаларига биноан ҳимоя қилинишдан маҳрум этилганлиги Исроилнинг араб территорияларини қўшиб олишга қаратилган умумий сиёсатининг бир қисмидан бошқа нарса эмаслигига Миср вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош секретарининг диққат эътиборини жалб қилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ВАШИНГТОН. Америка авиацияси Камбоджанинг озод этилган районларини бомбардимон қилишни давом эттирди. Хужумларда «В-52» стратегик бомбардимончи самолётлари иштирок этди. Тинч океан районидаги АҚШ қуролли қўмондонлигининг Гонолулудаги вакили ана шуни маълум қилди.

◆ НЬЮ-ЙОРК. АҚШ ўзининг икки миллион кишидан кўпроқ армиясини камайтиришни режалаштирмаяпти. АҚШ мудофаа министри Э. Ричардсон Америка конгресси қуролли кучлар иши билан шуғулланувчи вакиллар палатасининг комиссиясида нутқ сўзлаб, шу гапларни айтди.

◆ ДАККА. Ун беш аёл Бангладеш Республикаси биринчи парламентининг депутатлари бўлишди. Уларнинг ҳаммаси Халқ иттифоқи ҳукмрон партиясининг аъзоларидир. Бу партия миллий Ассамблеядаги 315 ўриндан 307 тасига эга.

◆ БАЙРУТ. Исроил ҳарбийлари Ливанга қарши иғвогарликни тўхтатмаётирлар. Чоршанба куни Исроил ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Ливаннинг осмон чегарасини бир неча марта бузиб, мамлакатнинг жанубий қисмидаги марказий районлар устидан учиб ўтди.

◆ САНТЬЯГО. Чилининг Айсен вилоятида икки йилдан бери сўниб ётган Гудзон вулканининг кратери тепасида жуда катта аланга пайдо бўлди. Орадан бир неча секунд ўтгач қайнаб турган лава оқимлари тоғ ёнбағриларидан шу вилоятнинг чорвачилик маркази бўлган Уэмелес водийси томон оқа бошлади. Енар тоғ оғзидан ловуллаган тошлар ва куллар отилиб чиқмоқда. Енар тоғ атрофидаги 40 километргача бўлган масофада экинзорлар ва яйловларни қалин (2 метр чамаси) кул қатлами қопламоқда. Ҳалок бўлган одамлар ҳам бор. Бир минг бошдан кўпроқ қорамол тириклайин кўмилиб қолди.

(ТАСС).

МАОЧИЛАРНИНГ ЖУРНАЛЛАРИ ТАҚИҚЛАБ ҚЎЙИЛДИ

ДЕҲЛИ, 6 апрель. (ТАСС). Ҳиндистоннинг Жамму ва Кашмир штати ҳукумати Пекинда нашр этиладиган «Чайнапикторилэ» номли Хитой журналини шу штатда тарқатишни тақиқлади. «Таймс оф Индиа» газетаси шу ҳақда хабар бериб, Синьхуа бюллетени ва Хитойнинг бошқа пропаганда брошюра тарқатиши ҳам тақиқланди, деб ёзади.

Маҳаллий доираларнинг уқтириб ўтишича, Осиёдаги вазиятни соғломлаштиришга тўсқинлик қилиб, буюк давлат шовинизмини пропаганда қилиш ва давлатлар ўртасидаги муносабатларда кескинликни кучайтириш учун Пекиннинг шу нашрлардан фойдаланаётганлиги Хитой нашрларининг тақиқлаб қўйилишига сабаб бўлди.

ЗИДДИЯТ КУЧАЙГАН БИР ВАЗИЯТДА

ВАШИНГТОНда Америка давлатлари ташкилоти Бош ассамблеясининг навбатдаги сессияси очилди. Сессия ўн кун давом этади.

Америка давлатлари ташкилотининг Бош ассамблеяси кўп проблемаларни муҳокама қилмоғи керак. Бош ассамблея АҚШ билан Латин Америкаси мамлакатлари ўртасидаги зиддиятлар кескин тус олган бир вазиятда ўз ишини бошлади. Латин Америкаси мамлакатлари Американинг зўравонлик қилиш, бу мамлакатларнинг ички ишларига аралашиш ва иқтисодий жиҳатдан асоратга солиш сиёсатидан тобора қаттиқ норози бўлмоқдалар. «Крисчен Сайнес монитор» газетаси Латин Америкаси мамлакатларининг сиёсий ва иқтисодий мустақилликка интилаётганлигини эътиборга олиб, Америка давлатлари ташкилотининг сессиясида АҚШ билан унинг жанубий қўшнилари ўртасида «тўқнашув рўй беради» деб таъкидлайди.

Матбуотнинг уқтириб ўтишича, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг яқинда Панамада ўтказилган сайёр сессияси натижалари ҳам Вашингтон сиёсатининг қаттиқ танқид қилинишига сабаб бўлади. Хавфсизлик Кенгашининг ана шу сессияси АҚШ билан Латин Америкаси мамлакатлари ўртасидаги ихтилофлар кучайиб кетганлигини очиқ-равшан кўрсатди.

Бир қанча мамлакатлар Панама канали зонасига нисбатан Панаманинг қонуний суверенитетини тиклашни талаб қилган резолюцияни тақдим этган эди. Вашингтон бу резолюцияни қабул қилдирмай, Латин Америкаси давлатларининг манфаатларини асло менсимаётганлигини намойиш қилди.

Матбуотнинг фикрича, Америка давлатлари ташкилотига аъзо бўлган мамлакатларнинг социалистик Кубага нисбатан сиёсатни қайтадан кўриб чиқиш тўғрисидаги масала ҳам сессияда муҳокама қилинадиган кескин масалаларнинг бири бўлади. Қўшма Штатларнинг Озодлик оролини яккалаб қўйиш борасида ўтказиб келаётган сиёсати Латин Америкасидагина эмас, АҚШнинг ўзида ҳам катта норозилик туғдирмоқда. Кубани қамал қилиш замоннинг руҳига тўғри келмайди. АҚШ конгрессининг кўп арбоблари ҳам шундай фикрни баён қилмоқдалар.

Чили делегати сессияда сўзлайдиган нутқида Вашингтонни кескин танқид қилади, деб фараз қилинмоқда. АҚШ конгресси ташқи ишлар сенат комиссияси кичик комиссияларидан бирида ҳали яқиндагина кўриб чиқилган масалалар АҚШ Марказий разведка бошқармаси 1970 йилда «Интернэшнл телефон энд телеграф корпорейшн» корпорацияси билан «ҳамкорлик»да Чилининг ички ишларига аралашиб Сальвадор Альенде бошлиқ қонуний ҳукуматнинг ҳокимият тепасига келишига йўл қўймаслик учун уринганлигини тасдиқлади. (ТАСС).

ФИНЛЯНДИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИДА БЎЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Совет ҳукуматининг таклифига биноан Финляндия Бош министри ўринбосари, ташқи ишлар министри Ахти Карьялайнен бошчилигидаги расмий ҳукумат делегацияси 3 апрелдан 6 апрелгача визит билан Москвада бўлди. Делегация составида юстиция министри Матти Лоуэкоски, транспорт министри Пекка Тарьянне, Савдо ва саноат министри Ян-Магнус Янгсон, ташқи ишлар министрлиги бўлимининг мудири Матти Туовинен, ташқи ишлар министрлиги маслаҳатчи консультанти Танели Кекконен, Финляндия банкининг директори Яакко Лассила ҳамда «Финляндия — Совет Иттифоқи» жамияти правлениеси раисининг ўринбосари Тойво Карвонен бор эди.

Делегация СССР билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда тузилган шартноманинг 25 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашди.

Делегация Москвада бўлган чоғида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков ва СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев билан учрашди ва суҳбатлар ўтказди. Суҳбатларда Совет томонидан СССР ўрмон ва ёғочсозлик саноати министри Н. В. Тимофеев, СССР юстиция министри В. И. Теребилов, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козирев, СССР ташқи савдо банки правлениесининг раиси Ю. А. Иванов ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар. Суҳбатларда Финляндия томонидан ҳукумат делегациясининг аъзолари, шунингдек Финляндиянинг СССРдаги элчиси Б. О. Алхолм қатнашдилар.

Суҳбатлар чоғида Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари ва баъзи халқаро масалалар муҳокама қилинди. Совет — Финляндия ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш учун яхши заминлар борлиги таъкидланди.

Томонлар шуни мамнуният билан қайд қилдиларки 1948 йилги Совет — Финляндия шартномаси икки мамлакатнинг ўзаро ишончи мустаҳкамланишига ва ҳар томонлама алоқалари янада кенгайишига муттасил ёрдам бериб келмоқда. Ўтказилган фикрлашувнинг фойдали бўлганлиги қайд этилди ҳамда Совет — Финляндия алоқаларида ҳамма даражаларда вужудга келган практикани давом эттириш муҳимлиги таъкидланди.

Суҳбатлар ва учрашувлар дўстона, баҳамжиҳатлик руҳида ўтди. Финляндия делегацияси Москвада бўлган чоғида иккала мамлакат ўртасидаги мавжуд яхши қўшничилик муносабатлари руҳида сидқидилдан самимий қабул қилиб олинганлигини қайд этди.

АХБОРОТ

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ИХТИСОСЛАШГАН ХЎЖАЛИК

Фарғона районининг Аввал зонасидаги уч колхоз базасида картошка етиштиришга ихтисослаштирилган «Фарғона» совхози ташкил этилди. Хўжаликда ҳам пахта, ҳам картошка етиштирилади. Совхоз меҳнат аҳли бу йил картошкадан 10 минг тоннадан зиёд хирмон кўтариш, пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 25 центнердан ошириш тараддудини кўряпти.

О. ҲАКИМОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

«АГИТПОЕЗД»— КИРОВЛИКЛАР МЕҲМОНИ

Тошкентда ташкил этилган «Агитпоезд» бригадаси аъзолари Қашқадарё областининг Ғузор районидаги Киров номли совхоз ишчилари меҳмони бўлишди. Пахтакор, чорвадор, ғаллакор ва бошқа касб эгалари ҳузурида республика «Билим» жамиятининг бош референти С. Пўлатов халқаро аҳвол ҳақида, Тошкент Давлат университетининг кафедра мудири М. Саидов «Совет адабиётининг ютуқлари» мавзуида лекциялар ўқишди. Республика кўриги лауреати — Тошкент тўқимачилик комбинати ҳаваскорларининг концертини ҳам йиғилганлар қизғин кутиб олишди.

Э. ДАМИНОВ.

ОБОДОНЛАШАЁТГАН СОВХОЗ

Ургут районидаги «Уч қаҳрамон» совхозининг ташкил этилганига бир йил бўлди. Қисқа давр ичида Нешёғоч, Ваткан, Жарқишлоқ участкаларини обод қилиш учун анча ишлар қилинди. Текис ва равон йўллар барпо этилди. Хонадонларни газлаштириш мақсадида 35 километр масофага қувур ётқизиляпти. Янги ва хушбичим уй-жой бинолари тикланди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бинолари қурилди. Оққўрғон массивида типовой дала шийпони барпо этилди.

Х. РАУПОВ.

* * *

Редакциямизга бундай хушхабарларни яна самарқандлик А. ШАРИПОВ, Р. РАҲИМОВ, С. ХЎЖАЕВ, андижонлик Т. АШУРОВ, М. МАВЛОНОВА, қашқадарёлик О. ҚОБИЛОВ, Ш. БЕРДИЕВ, Б. ЭЛМУРОДОВ, тошкентлик С. ҚЎЗИМАТОВ, М. МИРЗАҚОБИЛОВ, Ў. РУСТАМОВ, В. УСТИНОВ, Қорақалпоғистон АССРдан С. МАТЮСУПОВ, фарғоналик Н. БОЛТАБОЕВ, сирдарёлик О. СОДИҚОВ, Р. ШЕРҚЎЗИЕВ, наманганлик Э. ИСАБОЕВ, чоржўйлик С. ИБРАГИМОВ ва солдатлар П. ҚАҲҲОРОВ, Б. НУРМЕТОВ ўртоқлар ҳам йўллашган.

ҚАЙНОТА

АҲИЛ ОИЛАЛАР ДАВРАСИДА

Ота! Халқимиз отани улуғлайди, отани қуёшга қиёс қилади. Отамиз дастурхон тўрига келиб ўтирса, уй файзга тўлиб, равшан тортади. Ота бор хонадон ҳамиша чароғон. Ота — қийинчиликларимизни бўлишадиган, шодлигимизда биргалашиб севинадиган ҳаётимиз тираги. Ота — оила бошлиғи, ота — маслаҳатгўйимиз, ота—йўлчи юлдузимиз. Бағри бутунлигимиз, кўксимиз баландлиги отамиздан. Оила бир чаман боғ бўлса, ота унинг боғбони.

Қайнота ҳам ота. Қайнота ҳақида ҳикоя қилар эканмиз, табиийки келин ҳақида ҳам гап боради. Қуйидаги мақолани ўқиган келинлар ўз қайин оталари, қайин оталар эса ўз келинлари ҳақида, бир-бирларидан кўрган яхшиликлар ҳақида ўйлайдилар ва ҳамжиҳатликда оилаларини янада тотув, янада файзли қилишга интиладилар, деган умиддамиз.

Раънохон болалари билан отланиб ҳовлига чиққанда қайин отаси дарвоза олдида ким биландир гаплашиб турарди. Нодира билан Одил қанот қоқиб буваси томон интилди. Бува невараларини бағрига олди. Тўй ва йиғинларга киядиган янгигина хром этик, костюмшим устидан чопон отага бирам ярашибдики. Бошларида Раънохон куни кеча танлай-танлай юздан бирини олиб келиб, совға қилган чуст дўппи. Келиннинг кўнгли кўтарилиб кетди.

Улар таксига кетган Анваржонни дарвоза олдида хиёл кутиб қолишди. Қўли кўксида салом-алик қилиб ўтаётган ким, тўйни қайси кунга белгиласак деб маслаҳатга келган ким, эртага маҳаллада бўладиган ҳашар тараддудида суҳбатлашаётган ким, касалхонадан Мурод ота тузалиб қайтибдилар, сиз келгач, бирров кўриб келармиз, деб хабар бериб ўтган ким...

Шофёр йигит ҳам ота билан қуюқ сўраша кетди.

— Холам кўринмаяптилар?

— Холангиз катта келиним Холидахонникида. Борсам, келиним уч-тўрт кун туринг деб, зорини қилади. Турай десам, мана бу қора кишмишларим кўзимга кўринаверади, кўринаверади, — ота тиззасидаги неварасига қараб жилмайиб қўйди.

— Невараларингизни бир ўйнатиб келай дебсиз-да.

— Ҳа, Одилбекнинг бувиси, бувасини кўриб келамиз, шундайми, болам, — ота бағридаги невараси бошини силайди.

— Бунча отамнинг таниш-билишлари кўпийкин, айлантириб келса бутун бир шаҳар танийди-я, — қалбидаги фахр ёғдуси чеҳрасига таралиб, кулдиргичлари ўйнаб борарди Раънохоннинг.

Уни ҳозир кўрсангиз, қалбига бир қулоқ тутсангиз эди, мисоли само узра қанот қоқиб, яйраб учаётган қушдек енгил, эркин эди. У шундай одамларнинг келини эканлигидан мамнун борарди.

Раъно ўз бахтиёрлиги, бахти ҳақида ўйлаганда буни бир ғойибона мўъжиза, ғойибона тасоддифият билан боғлайди. Агар у Ақидахон билан бичиш-тикиш курсида бирга ўқишмаганда бу оиланинг келини бўлармиди?!

— Дугонанг одобли кўринади, ўртоқчиликни узма, болам, — деди бир кун Ҳакимхўжа амаки қизи Ақидага. Қани энди, шундай келининг бўлса деб қўшиб ҳам қўйди.

Ҳаммаси шундан бошланди.

Ёр-ёрлар садосида янги хонадонга энг эзгу истаклар оғушида бўйнини эгиб, кириб келаётган Раънохоннинг қалбини бир нарса тирнарди: элакишиб кетармиканман, ёқармиканман... Келинпошша пойларига гуллар сочиб, поёндозлар ёйиб кутиб олаётган хонадон қалбида ҳам шундай ҳаяжон: келинимизни элакиштириб олармиканмиз, ёқармиканмиз...

Яхшилик бор жойда фақат яхшилик илдиз отиб, фақат яхшилик униб чиқар экан. Бир-бирларидан фақат яхшиликни излаб, бир-бирларида фақат яхшиликни кўриб, яхшиликка интилган сайин қалблардаги бу чигал тугун чок-чокидан сўкилиб бораверди.

Дарвозадан қимтиниб кириб келган келинни:

— Ҳормай ишлаб келдингизми, болам, — деб илиқ қарши оларди қайнота.

— Болам, бир пиёла чой ичиб олинг, ичингизга иссиқ югурсин, кейин овқатга уннайверасиз, — юмушдан қайтаради қайнона. Ишдан бир дақиқа хаёлласа, бекатда бетоқат бўларди турмуш йўлдоши Анваржон.

— Бормисиз, болам, — чеҳраларига офтоб чиққандай ёришиб кутиб олишади, безовта қариялар.

Болам, болам... Худди ўз уйидагидек. Ота-онасидек қалби қуёш, меҳрибон кишилар. Раънохон яйраб ишга борар, югуриб-елиб уй юмушларини бажарарди. Киши ҳаётидан хурсанд бўлса, ҳориш нима, зерикиш нима билмас экан.

Умр ўтавераркан, ҳаётингда кўрган яхшиликларинг марварид шодасидек жилоланиб, қайтмас умрингни ёритиб тураверар кан. Раънохон ана шундай ёрқин кунларидан неча-нечасини ҳаяжон билан эслайди:

Кечқурун оила жамъул жам.

— Отажон, олиб қўйинг, — маошини узатади Раъно. Ота дуо қилди. Лекин пулни олмади.

— Ёшсизлар, оилангизда кам-кўстингиз кўп, ўзингизга ишлатинг, ҳимматингизга балли, — деди ота севинч ёшларини артиб.

— Уйда ҳам маошимни отамга берардим. Энди бу ерда сиз отамсиз...— қўймади келин.

Янги иморат қуришаётган йиллар. Раънохоннинг маоши рўзғорга сингди, Анваржонникини иморатга ямаштиришди. Устачиликдан хабари бор ота ўғлини ёнига олиб, неча таътилнинг узоқ кунларини лой қориб, ғишт қуйиб, қўлида андава билан ўтказди... Отанинг «ҳай баракалла»си билан иморат қад кўтарди, отанинг уринчоқлиги билан иморат қўлдан чиқди. Энди Раънохон билан Анваржоннинг топганлари рўзғордан ортиб, орзу-ҳавасга ҳам йиғиладиган бўлди. Аҳиллик, тотувлик бор хонадонга қут-барака, файз ўз оёғи билан кириб келаверар кан. Мана энди Раънохон шамалоқдай уйнинг бекаси, эрка келин.

Келин фарзанд кўриш арафасидаги ширин, аммо ташвишли кунлар. Баъзида Ҳакимхўжа амакининг уйқуси қочиб, кампирини уйғотади:

— Келинингдан хабар ол...

Доно, Аброр, Нодира, Одил. Булар тотув оилада ана шундай интиқлик, кўркамлик билан дунёга келган фарзандлар. Буларнинг исмини бувалари катта ният билан қўйган.

Бу оилада ота меҳри, ота номи, ота обрўйи, ота талабчанлиги билан боғлиқ бўлган сабоқлар, ажойиб анъаналар шу қадар беҳисобки, уларнинг ҳар бири бир дорилфунун, ҳар бири катта бир ҳаёт мактаби.

Ҳали-ҳали Раънохоннинг кўз ўнгида: кунлардан бирида уйни меҳмон босди. Раънохон дам ошхонага югуриб, қуюқ-суюққа қарар, дам ичкарига кириб эмизикли ўғлидан хабар олар, дам чой дамлаб келар ва яна йиғлаётган чақалоғига чопарди...

Келин эрталаб яна барвақт уйғонди. Ҳовлини чиннидек супурди, ҳаммаёққа қалин сув сепди. Кейин ошхонада нонуштага ҳозирлик кўраётиб, айвондан отасининг товуши қулоғига чалинди:

— Меҳмонлар ҳаммамизни деб келишди, шундайми болаларим, — дерди ота дастурхон атрофида ўтирган оила аъзоларига. Шундай экан, марҳамат қилиб меҳмонни биргалашиб кутайлик, бир одамга ташлаб қўйиш одобдан эмас.

Раънохоннинг ҳали узатилмаган қайнисингиллари, улар қаторида ўтирган Анваржон ҳам ерга қаради.

— Шу уйда ҳаммамиз яшаймиз, шу уйни ҳаммамиз ивирситамиз, шу хонадонда тайёрланган овқат ўртада, биргалашиб баҳам кўряпмиз... — гапида давом этди ота. — Демак, юмуш ҳам ўртада бўлмоғи даркор. Шундоқ бўлсин болаларим...

Ёшларнинг ҳам ишлаб, ҳам оила тебратиши осон эмаслигини ўз ҳаётида кечирган, кўпни кўрган Ҳакимхўжа ота оилада келинига ёрдам беришда аввало ўзи намуна. Кичкиналарни боғчага олиб бориш, олиб келиш буважонга эрмак. Келинга бўлса бу катта мадад. Бозор-ўчар ишлари Анваржоннинг зиммасида. Кир ювиладиган бўлса Нури ая, ҳа деган туяга мадор, болам, ёйишворсам ҳам харна-да деб, келини қошига келиб туради...

Раъно Тўлаева атрофида шундай жонкуяр кишилари бўлгани учун ҳам тўрт болани вояга етказиб туриб, А. Набиев номидаги пионерлар уйида бичиш-тикишдан дарс бериб келяпти.

— Буважон, юра қолинг, чой ичамиз, юринг...

И. Глауберзон фотоси.

Ҳакимхўжа ота Қодирхўжаев 1920 йилдан коммунист. У босмачиларга қарши кураш йилларининг жанговар иштирокчиларидан. Колхоз қурилиши ишларида давлатнинг ишончли кишилари қаторида жонбозлик кўрсатган. Милиция органларида ишлаган... Ҳозир республика миқёсидаги пенсионер.

Шу кунларда ота жуда бандлар. Маҳаллада кўчат экиш ойлиги, маҳаллада қурилиш — бўйи 15 метр, эни 12 метрли клуб, савдо сотиқ магазини жамоатчилик асосида қад кўтаряпти. Отанинг қўлида қоғоз, қалам. Шунча минг ғишт, шунча куб тахта, тунука... Ёзади, ўчиради.

— Ота, ҳазил-ҳазил билан ажабтовур иш бўлиб қолдингиз, уриниб қолманг, — дейди келин ҳамиша тараддудда кўрган отани.

— Маҳалламизнинг чиройи очилса, уринганимиз чиқиб кетади, клубда албатта бичиш-тикиш тўгараги очамиз. Шунда ўзингизнинг ҳам қўлингиз қўлингизга тегмай қолади, болам. Шанба, якшанба кунлари жамоатчилик асосида тўгарак аъзоларига дарс берасиз, тикишни ўргатасиз...

Жуда меҳрибон келинингиз бор-да деб қўшнилар ҳавас қилишади Ҳакимхўжа отага.

— Меҳр берсанг, меҳр оласан, — дейди ота. Фарзандларингга, одамларга улашган ушоқдек меҳринг бутун нон бўлиб қайтади. Меҳр икки кўздан.

Ҳамма нарса оиладан бошланади. Ҳакимхўжа ота оиласига бош бўлиб, уни идора қила олгани учунгина эмас, балки бу оилани одамлар оғзига тушиш, одамлар ҳавас қилгудек даражада тарбиялаган тадбиркор киши бўлгани учун ҳам Тошкент шаҳар «Октябрь» массивидаги 300 га яқин оила жойлашган «Шарқ юлдузи» маҳалла комитети уни маҳалла раиси ўринбосари қилиб сайлади.

Раънохоннинг учқур хаёллари оғушида елиб бораётган машина уннинг она ҳовлиси кўксига келиб, ғиқ этиб тўхтади. Ҳуринисо хола ва Рўзимат ота меҳмонларга пешвоз чиқиб келишди. Невараларини қучиб-эркалашди. Кейин қудалари Ҳакимхўжа амаки, куёвлари Анваржон билан қуюқ сўраша кетишди. Раънохон уларнинг қаторида жилмайиб турарди. Қизларини узатишганига ўн беш йил бўлибди. Ўн беш йилдирки, фарзандларининг чеҳрасида шу табассум, мана шу гулгунлик.

Ҳакимхўжа оталар, Нури аялар, Анваржонга ўхшаган меҳри булоқ, қалби дарё ажойиб совет кишилари бор экан, Раънохонлар чеҳрасидан шодлик сира аримайди, улар ҳамиша меҳнат сафида, бахтиёрлар чаманида хурсанд яшайверадилар.

Дилбар МАҲМУДОВА.

ТОШДАН... ОЗУҚА

Қурама тоғларида оҳак тошдан қурилиш блоклари ясалувчи Қоракушхона эндиликда нафақат қишлоқ қурувчиларига, балки республикамизнинг чорвадорларига ҳам яхши маълум бўлиб қолди. Бу ерда биринчи марта тош кони чиқитларидан оҳакли озуқа уни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Блокларни арралашдан чиқувчи тош қипиқ энди чуқурга ташланмайди. Уни карьернинг ўзидаёқ махсус машина-ускуна ёрдамида серкальций ун қилиб тортилади. Барча уй ҳайвонлари ва паррандалар емишига қўшиш учун шундай ун ниҳоятда зарур эди.

Илгари шу қимматли озуқа модда Ўзбекистонга бошқа республикалардан келтириларди. Лекин Қурама оҳак тошидан тортилган ун четдан келтириладиганидан ҳеч бир қолишмаслиги маълум бўлди. Ҳозир карьерда 12 минг тонна шундай ун тайёрланмоқчи. Лекин хўжаликларнинг талаблари бундан ҳам кўп. Шу йил Қоракушхонада ҳар йили камида 25 минг тонна оҳактош уни чиқаришга мўлжалланган катта завод қурила бошланди. Янги корхона республикадаги барча чорвачилик фермаларини таъминлай оладиган бўлади.

Ю. ЮДИН, ЎзТАГ мухбири.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 10.10 — Шоирлар — болаларга. Пўлат Мўмин. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10— «Будильник». 11.45 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 12.15 — Мультфильмлар. 12.40 — Учинчи — зарбдор йил. 13.10 — Музикали программа. 13.40 — Қишлоқ хабарлари. 14.40 —Музикали киоска. 15.10 — Ёзувчи Чингиз Айтматовнинг ижодий саҳифалари. 16.10 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 17.40 — Студентлик — олтин даврим. 18.30 — Экран янгиликлари. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — **Телеминиатюралар.** 19.40 — «Ахборот». 20.00 — «ЗЕҲН» (республика областлари ёшларининг телевизион мусобақаси. Хоразм — Андижон). 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.25 — **Хоккей:** ГФР — СССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 11.35 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 5-серияси). 12.00 — Ўқув кўрсатувлари. 17.00 — МОСКВА. **Онтарио соҳилидаги саргузаштлар** (бадиий фильм). 18.35 — Концерт. 19.40 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси. Ю. А. Жуков телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.10 — Концерт. 20.30 — Кинопанорама. 22.00 — ТОШКЕНТ. **Майор Вихрь** (бадиий фильмнинг 2-серияси). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/IV да **Спартак** (кундуз соат 1 да), **Чио-чио-сан** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/IV да **Йўқолган узук** (кундузи), **Инқилоб тонги** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/IV да **Тошболта ошиқ** (кеч соат 7.30 минутда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет циркининг ҳайвон ўргатувчиси Бутуниттифоқ кўригининг лауреати **Б. Денисов Африка шерлари билан** (охирги гастроллари, кундуз соат 12, 3, ва кеч соат 8 да).

КИНО

Шайтон малайлари иблис тегирмонида: Айиқ — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 9 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2.30, 5 ва кеч соат 8 да), «МОСКВА» (кундуз соат 12.30, 3, 5.30 ва кеч соат 8.30 минутда), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10, кундуз соат 1, 4 ва кеч соат 7 да).

Бугун яшаш, эртага ўлиш — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 3, 5, кеч соат 8, 9 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 2, 4, кеч соат 6, 8, 9.45 минутда), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1, 5, кеч соат 7, 8.30 минутда), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да).

Шайтон малайлари иблис тегирмонида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да).

Охирги ўқ — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз соат 12.45, 2.30 4.15, кеч соат 6, 7.45, 9.15 минутда).

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 11—12 АПРЕЛДА ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА

БАҲОР ТАРОНАЛАРИ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти Гулшод ОТАБОЕВА

Бутуниттифоқ санъатчилар конкурсининг дипломантлари Дилафруз ЖАББОРОВА, Қодир МЎМИНОВ

Телеминиатюра ва сўз устаси Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ.

СОЛИСТЛАР:

Ортиқжон ОТАЖОНОВ, Алижон ҲАСАНОВ, Бахтиёр ХОЛХЎЖАЕВ, Рашида РАҲИМОВА, Роза КАКУРИЕВА, Мукаррам ЖАҲОНГИРОВА, Зуҳра ҚОДИРОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ансамблнинг музика раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Сайфиддин ЙЎЛДОШЕВ.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 8 ва 9 АПРЕЛДА «БАҲОР» ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ЯНГИ ПРОГРАММА

Ансамблнинг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти Мукаррама ТУРҒУНБОЕВА.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Спорт. Спорт. Спорт.

РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНАТИ

Ҳар бир киши шахмат ҳаваскори десам лоф бўлару, лекин биринчи разряд остонасига қадам қўйганлар орасида республика чемпионлиги учун беллашиб кўриш иштиёқида юрганлар талайгина. Шу кунларда давом этаётган Ўзбекистон XXXVIII чемпионатида ҳам дона суришга астойдил ҳавас қўйганлар иштирок этмоқдалар.

Хоразм педагогика институтининг ёш ўқитувчиси биринчи разрядли Н. Иброҳимов ярим финалда кўпгина кучли рақибларини ортда қолдириб ғолиб чиқди. Самарқанд давлат университетининг студенти Ш. Ҳамроқулов ҳам олдингилар сафидан жой олди. Наманганлик ёш шахматчи Р. Назаров илк бор катта баҳс иштирокчисига хос маҳорат кўрсатди. Тошкентлик мастерликка номзодлар В. Лочимов билан Л. Басс пойтахт чемпионатида биринчи бешликдан ўрин олганлардан. Булар ва бошқа кўпгина маҳоратли ёшлар Тошкентдаги республика шахмат клубида бошланган чемпионатда кўпни кўрган мастерлар ҳамда мастерликка номзодлар билан беллашишга киришдилар.

Бундан тўрт йил бурун Тошкентда ўтказилган мамлакат биринчилиги мусобақаларида ўз тахтасида ғолиб чиққан Г. Аъзамов «Совет Ўзбекистони» газетасининг совриндори бўлганди. У ўтган йили Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишланган турнирда ҳам анчагина таникли спорт мастерларини доғда қолдирди. 19 баҳорни кўрган бу қобилиятли шахматчи республика чемпионатини муваффақиятли бошлади. Хаш-паш дегунча мастерликка номзод Ермаковни мағлуб этди. Унинг акаси В. Аъзамов эса Назаров билан ўйинни дуранг қилди...

Республика чемпионатида спорт мастерлари Л. Маслов, Г. Борисенко И. Бирбрагер, Алла Мкртичан, мастерликка номзодлар Д. Қаюмов, С. Пинчук, А. Хан ва бошқалар ўртасида кураш қизғин боряпти. Мусобақа низомига кўра, дастлабки икки ўринни эгаллаганлар СССР кубоги учун курашиш ҳуқуқини қўлга киритадилар.

М. МУҲИДДИНОВ, мусобақанинг бош судьяси.

ГФР ХОККЕЙЧИЛАРИ ЮТДИ

ГФР хоккейчилари Москвада ўтказилаётган жаҳон биринчилигида олтинчи апрель куни ўзлари учун ғоят муҳим бўлган учрашувда Польша терма командаси устидан 4:2 (1:2, 2:0, 1:0) ҳисобида ғалаба қозондилар. Ғалабани таъминлашда биринчи учликнинг ҳужумчилари Шледер — Кюнхакль — Филипп жуда муҳим ҳисса қўшдилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Янгийўл шаҳар Маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективи «Марҳабо, талантлар» телевизион фестивалининг қатнашчиси ҳисобланади. Ҳозир ҳаваскорлар янги рақслар ва қўшиқлар ўрганмоқдалар. Суратда: бадиий ҳаваскорлик коллективининг аъзоларидан Угилжон Рухсатова ва Эркиной Уринбоевалар янги рақсларни ўрганишаётган пайт. Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЙЎЛИНГИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН

Автомобиль йўлларида баъзан юз бериб турадиган фалокатларнинг боиси нимада? Тасодифми? Йўқ, албатта. Кўп ҳолларда бундай кўнгилсиз воқеаларга ҳайдовчиларнинг ўзлари айбдор бўладилар. Транспортни маст ҳолда бошқарадилар. Шофёрлик гувоҳномаси бўлмаган шахсларни машина рулига ўтқазадилар. Ёки кўча ҳаракати қоидаларига амал қилмайдилар, бу қоидаларни яхши билмайдилар. Ана шулар натижасида бахтсиз ҳодисалар келиб чиқади.

Баъзи ҳайдовчилар машина техник жиҳатдан носозлигини кўра-била туриб йўлга чиқадилар. Бу эса ҳайдовчининг ўз касбига масъулиятсизлик билан қараши, ўз касбини севмаслиги, ўзига ишониб топширилган давлат машинасига бепарволигини кўрсатади.

Халқимизда шундай мақол бор: «иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлур». Бу ҳикматли сўзларга амал қилиб, ўз касбини эъзозлаган, йўлга чиқиш олдидан автомашинани ҳар томонлама текшириб иш кўраётган ҳайдовчилар бундай фалокат ва тасодифлардан холи бўладилар.

Республикамизда ўз касбига меҳр қўйган шофёрлар кўп. Оржоникидзе район «Химик» совхозининг автомобиль парки «ГАЗ-93» маркали автомашинаси шофёри Абдуюсуф Оқилов ана шулар жумласидандир. У машина рулига ўтирганига ҳам 16 йил бўлди. Шу давр мобайнида бирор марotaба бахтсиз ҳодисага йўл қўймади. Бунинг боиси Абдуюсуф ака давлат автомашинасини доимо кўз қорачиғидек сақлайди. Уни тез-тез кўздан кечиради. Нуқсонларини тузатади.

Абдуюсуф ака Оқиловнинг меҳнатсеварлигини ҳисобга олиб, совхоз дирекцияси бир неча бор уни рағбатлантирди. Унинг кўксини «Авариясиз иши учун» нишони безаб турибди.

— Йўлингиз доимо бехатар бўлсин Абдуюсуф ака!

Т. ВАҲОБОВ, жамоатчи автоинспектор.

ЎРГАНИШ КЕРАК, БОЛА!

ҲАЖВИЯ

Ш. ГУБАЙДУЛЛИН, (Татаристон АССР).

Сантехник Сафо абзий билан слесарь Гата қозонхонадаги дастгоҳ ёнида қуюқ ҳасратлашиб ўтиришарди.

Бир шиша ароқ билан икки юз грамм килка балиғи уларнинг гурунгини бозиллатиб юборган эди.

— Бизларни урушаверишади, — дерди ҳасратдан чанг чиқиб Сафо абзий бўшаган шишага мўлтираганча, — гўё биз, сантехниклар, айтишларига қараганда, ғирром одамлар эмишмиз.

— Шуни айтинг-а! — дея оғир нафас олди Гата, енги билан кўз ёшларини суртар экан. — Бизлар ҳақимизда газеталарда ҳам ёзишяпти.

— Мен бу уйда истиқомат қилувчи барча хонадонларнинг бамисоли ўз отасидай бўлиб қолганман, — деди Сафо абзий энтикиб.

— Мен эса акаларидай, — деди Гата ҳовлиқиб ва бироз ўйланиб турди-да, деди: — Югуриб бориб бир шиша олиб келсаммикан.

— Ҳали ҳам ғўрсан-да! — деди Сафо абзий чуқур ачиниш билан бош чайқаб ва оғзига битта килка балиғини ташлади. — Магазинга бориб нима қиласан? Қани, ўрнингдан тур, учинчи секцияга иссиқ юборувчи ана у вентилни беркитиб қўйгин... Ҳозир хонадонларнинг ўзлари ўз қўллари билан келтириб беришади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 83. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02336.